Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 40 – 1976 m. SPALIO – OCTOBER 6 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Helmut Schmidt

VOKIETIJA PO BALSAVIMŲ

Vakarų Vokietijos parlamentiniuose rinkimuose, nežiūrint opozicijos-Krikščionių Demokratų-didelio laimėjimo, Schmidt vadovaujama koalicija iš Social-demokratų ir Laisvųjų Demokratų išsilaikė valdžioje.

Vokietijoje šį kartą balsavo 91 % iš 41,9 mil. teisėtų balsuotojų skaičiaus.

KINIJA DAR GEDI

Spalio 1 d. yra komunistinės Kinijos įsteigimo diena, viena didžiųjų švenčių. Šiemet, tačiau, nebus paradų, nei pokylių į kuriuos kviečiami užsieniečiai. Nors Mao-Tse-Tung'as palaidotas, gedulo ženklan šventė atšaukta. Dar dauguma kiniečių dėvi juodus gedulo kaspinus ant rankovių.

TRUDEAU SUSIRŪPINĘS

Kanados Premjeras Trudeau vyresniuosius savo partijos narius įspėja, kad atsinaujinę ginčai dėl dvikalbiškumo Kanadoje ir dėl Bill 22 įgyvendinimo metodų Quebec provincijoje gali išprovokuoti Kanados valstybės suskilimą.

BOURASSA JAU SIŪLO IR PATARIA

Quebec'o premjeras Bourassa pareiškė-nors prieš trumpą laiką buvo tvirtinęs kitaip-kad jis jokių pakeitimų Bill 22 nurodytiems egzaminams imigrantų vaikams nesiūlys.

Bourassa pataria ypač to įstatymo paliestų italų imigrantų vaikų tėvams kreiptis į provincijos "obundsman'ą". Jis sutiko, kad vaikai, kurių egzaminų rezultatai nesiekė 60 punktų ir kurie tokiu būdu buvo priskirti prie "pilkosios zonos"-galės lankyti anglų kalbos mokyklas.

AR IR VĖL PASIKARTOS ?

Visi dar prisimename su dideliu nemalonumu buvusį pašto streiką, chuliganiškus, dažnai nelegalius streikuotojų elgesius. Tada buvęs Pašto Ministeris Bryce Makasey palaikė visų praktiškai galvojančių piliečių nuomonę ir ieškojo/bei surado/ netik greitesnio streikui užbaigti būdo, bet taip pat sutvarkė pašto siuntinių skirstymą bei nepakankamai sąžiningai dirbančiųjų laikyseną.

Tačiau, dabar vėl pasigirsta balsai, kad Vancouveryje prasidėjęs pašto streikas, išsiplės. Pašto tarnautojai ypač esą nepatenkinti dėl dabartinio naujos technikos pritaikymo būdo pašto įstaigose.

Tikimės, kad kas nors supranta tarnautojų baimes ir kiek yra proporcingai būtina Kanadai įvesti technologijos priemones.

Streikuoja protestantų mokyklų mokytojai, reikalaudami sulyginti jų darbo kiekį su katalikų mokyklų mokytojų darbu.

STREIKŲ PASEKMĖS

Artėja laikas žieminėms padangoms. Didieji padangų gaminimo centrai Kanadoje baiminasi, kad jų nepritrūktų per ateinančius kelius mėnesius, ypač jei sniegas netrukus pasirodys. Dėl šią vasarą užtrukusio 4 mėnesio streiko JAV gumos industrijoje, Kanadoje gali prireikti laukti kelias savaites žieminių padangų.

VIKING 2 DARBUOJASI

Robotas Viking 2 mechaniškais kastuvais renka pavyzdžius nuo Marso paviršiaus, perkeldamas juos į savo miniatiūriškas laboratorijas biologiniams eksperimentams.

POLICIJOS TARNAUTOJŲ NESĄŽININGUMAS

Du Longueil policijos tarnautojai yra suspenduoti nuo pareigų ir suimti, pasikartojant vagystėms industriniame komplekse.

Kiti du policininkai ir viena policijos stoties tarnautoja yra suspenduoti, kol vyksta jų veiklos tyrinėjimai. Visi tarnavo nuo 4 iki 7 metų policijoje.

Vogti daiktai iki 10.000 dol. vertės buvo rasti 3-jų įtariamųjų bute. Taip pat nelegalūs ginklai.

ITALIJA GAMTOS NELAIMĖJE

Italijoje, kuri sunkiai nukentėjo nuo žemės drebėjimų gegužės mėnesį, vėl, kad ir silpniau, žemė drebėjo.

BENDRUOMENYBĖS

SVEIKINAMI 22 KANADOS LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMOS IŠPILDYTOJAI, RENGĖJAI IR VISI DALYVIAI, YPAČ IŠ TOLIAU ATVYKUSIEJI SVEČIAI. NL.

PENKTĄJĄ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ UŽBAIGUS

Penktoji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė praėjo su dideliu pasisekimu. To pasiekėme visų bendru darbu ir nuoširdžiomis pastangomis. Prezidento Fordo buvimas Šventės garbės globėju buvo pirmas atvejis mūsų švenčių rengimo istorijoje. JAV prezidento žmonos Betty Ford, Illinois gubernatoriaus D. Walker su ponia, senatoriaus C. Percy su ponia, Chicagos burmistro atstovo col. Reilly, dr. M. Kuropo, kongresmanų E. Derwinskio ir M. Russo su ponomis, vyskupų V. Brizgio, A. Deksnio, generalinio Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino ir visų kitų garbės svečių dalyvavimas dvigubai pakėlė šios šventės reikšmę. Jiems priklauso didelė šventės rengėjų padėka. Kartu tenka prisiminti, kad šventės darbuose labai daug prisidėjo generalinė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, tačiau, vykdama į šventės atidarymą, susižeidė ir nebegalėjo šventėje dalyvauti. Su užuojauta jai dėkojame už visokią talką. Betty Ford ir kitų aukštųjų valdžios narių atkvietimas į šventę pareikalavo daug planavimo ir daug pastangų iš šventės komiteto įgaliotinio Valdo Adamkaus. Jis savo pareigas, talkininkų padedamas, puikiai atliko, užką labai dėkojame. Ačiū ir visiems kitiems šiame reikale talkininkavusiems, ypač LB JAV krašto valdybai. Už šventės oficialų atidarymą dėkojame PLB pirm. Br. Nainiui ir už jos uždarymą JAV LB pirm. J. Gailai.

Didelė padėka priklauso vysk. V. Brizgiui už iškilmingų pamaldų atlaikymą ir pasakytą kalbą šventės atidarymo metu. Didelis ačiū vysk. A. Deksniui už labai prasmingo pamokslo pasakymą, Šv. Kryžiaus parapijos klebonui, Dainavos ansambliui, muz. A. Jurgučiui, sol. D. Stankaitytei ir muz. M. Mondeikaitei-Kutz už taip iškilmingą šventės religinę dalį. Ačiū ir kun. A. Trakiui už iškilmingas pamaldas Tėviškės bažnyčioje.

Ačiū tariame ir Jaunimo Centro vadovybei, nes čia nuolatos vyko visokios šventės repeticijos ir posėdžiai. Labai svarbų, mėnesį prieš šventę užbaigtą šventės bilietų platinimą be atlyginimo atliko "Marginių" prekybos savininkė agr. I. Sinkevičiūtė. Jai nuoširdžiai dėkojame.

Padėka priklauso ir banketo bilietus platinusiai A. Mažeikienei ir "Paramos" prekybai, šokių vakaro bilietus platinusiai S. Bacevičienės prekybai, leidinius platinusiai J. Vaznelio prekybai. Didelis ačiū visiems šventės aukotojams, loterijos surengėjams ir dalyviams, šventę sveikinusiem apmokamais skelbimais leidinyje. Tas šventei sudarė tvirtą finansinį pagrindą. Nuoširdžiai ir broliškai dėkoju visiems Chicagos skaučių, skautų tuntams, jų vadovybėms už tvarkos palaikymą šventėje.

Du tūkstančiai šokėjų iš JAV, Kanados, Anglijos ir Venecuelos puikiai išpildė šventės programą. Jiems ir vadovėms-ams, Tautinių Šokių Institutui, programos direktorei G. Goblenei ir jos padėjėjams tariame nuoširdų ačiū.

Muzikalinė šventės dalis visiems palikio gražiausius prisiminimus. To buvo pasiekta dirigentų muz. A. Mikulskio, muz. A. Jurgučio, šventės muzikalinio direktoriaus A. Modesto pastangomis, šventės jungtinio choro narių dėka, orkestro ir ypač lietuvių liaudies instrumentų 58 asmenų ansamblio šaunia pasirodymu, nes buvusios šventės tokio skaičiaus neturėjo. Jiems priklauso rengėjų didžiausia padėka. Didelis ačiū visiems globojusiems šokėjus ir muzikantus, ypač Anglijos ir Venecuelos lietuvių klubams Chicagoje.

Laisvojo pasaulio lietuvių spauda daug rašė apie Penktąją Tautinių Šokių šventę, ją išgarsindama, apie ją informuodama, kartu su Lietuvių TV ir radio stotimis. Už visa tai rengėjai yra labai dėkingi. Padėka priklauso amerikiečių televizijos stotims, šventę parodžiusiems visam kontinentui ir jų spaudai, šventę plačiai paminėjusiai.

Galutinė padėka priklauso visiems bendradarbiams-komiteto nariams, su jais kartu dirbusiems jų šeimos nariams ir visiems atėjusiems į talką šio didelio darbo atlikime. Šventės rengime buvo įjungti šimtai asmenų. Juos čia suminėti neįmanoma. Jiems priklauso didelė rengėjų ir visos lietuvių bendruomenės padėka. Šiame milžiniškame darbe pasitaikė ir nesklandumų, dėl kurių visus atsiprašome.

Šis didelis šventės suorganizavimas ir pravedimas gražiai pavyko sujungus daugelį rankų ir dar daugiau širdžių. Penktoji Tautinių Šokių Šventė labiau sujungė visus lietuvius plačiame pasaulyje, pakėlė mūsų tautinį entuziazmą ir parodė mūsų tautinę vienybę. Ši šventė parodė kitiems mūsų gyvastingumą, padėką ir lojalumą Amerikai, ir mūsų nesibaigiančias pastangas siekti laisvės Lietuvai.

Bronius Juodelis
Šventės Komiteto
Pirmininkas

MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIS GINTARAS DALYVAUJA LIETUVIŲ DIENOSE *Foto: O. Burdžius.*

– • –

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur –$ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Spalio Devintoji

Ne vienas pažvelgęs į kelių šimtmečių ir tūkstančių metų istoriją susigalvoja, kodėl Lietuva buvusi žymiųjų Europos valstybių tarpe, parodžiusi tuo laiku aukščiausią pasaulyje kultūrą, pasižymėjusi politine, religine ir sąžinės laisvėmis, kurias kitos valstybės pradėjo praktikuoti tik po kelių šimtmečių. Iš visos Europos nuo tų persekiojimų žmonės bėgo į Lietuvą, kaip dabar iš viso pasaulio bėga į Kanadą ir Ameriką. Ir vis tik būdama ir kultūringa ir galinga pagaliau pateko į vergiją. Iš didelės tautos paliko tik mažas trupinėlis ir tas žūt būt norima baigti naikinti. Šiai priežasčiai išgvildenti reiktų objektyvių ir pasišventusių istorikų nemažo darbo. Mes šiame trumpame atsišaukymėlyje tik primename pačius ryškiuosius įvykius.

Lietuva, būdama savistovi, pajėgė atremti totorius ir kryžium prisidengusius vokiečius ir visoj Europoj samdytais talkininkais ir ankstyvesniuosius skandinavus. Prieš lietuvius Maskvos vartai drebėjo. Kardu buvo nugalėti lietuvių giminės prūsai, jotvingiai ir kiti, lietuviai atsilaikė. Bet suklupo prisiimdami lenkus krikštatėviais su jų apgaulingomis unijomis, kuriems visai nerūpėjo padaryti lietuvius katalikais, bet katalikybės skraiste prisidengus, lietuvius sunaikinti, kad savo valstybę ir tautą padidinti. Lietuviai, būdami dideli tolerantai, patikėjo, kad nešamas tik naujas Dievo garbinimo būdas, o ne tautos naikinimas. Apsižiūrėta per vėlai, kada iš tautos jau buvo atimtas tautinis potencialas. Lenkų ponijos savimeilė ir grobiškumas atnešė chaosą ne tik Lietuvai, bet ir pačiai Lenkijai, ko pasėkoje abi valstybės žlugo rusų ir kitų okupacijose.

Valstybių žlugimas - tragedija. Po tragedijų privalu būt pasimokinti, bet lenkai to nesugeba. Atsiradus galimybei žlugusioms valstybėms atsistatyti jie ir vėl savo "kultūrą" pademonstravo. 1920 m. spalio 7 d. pasirašė Suvalkuose su lietuviais sutartį, bet tą pačią dieną maršalo Pilsudskio įsakymu lenkų kariuomenės daliniai, vadovaujami gen. Želigowskio, peržengė ką tik nustatytą Lietuvos-Lenkijos sieną ir spalio 9 dieną užėmė Vilnių. Taigi, ta sutartis buvo tik lietuvių budrumui nuslopinti. To pasėkoje, dvidešimt metų šiaudinės gairės vieni kitiems neapykanta ir paskatinamas naujas pasaulinis karas, kuris abiems vėl atnešė dar kietesnę rusišką vergiją.

Tačiau ir šis faktas lenkų nepajėgė išmokinti. 1944 m. liepos 13 d., rusams talkininkaudama, lenkų Armija Krajowa, vadovaujama gen. Bor-Komorowski/slap. Wilk/ ir vėl užėmė Vilnių. Greičiausiai rusai sąmoningai leido užimti ir 3 dienas siautėti, per kurias sadiškai išskerdė šimtus lietuvių, vėliau viešai pasigirdami, kad Vilniuje "litwinow niema" /lietuvių nėra/. O dabar išeivijos lietuviuose per savus agentus varo propagandą, kad jie jau nebe tokie, kaip buvo. Jie lietuvius jau myli, tai ir lietuviai turi užmiršti praeitį, apie ją nieko nekalbėti ir juos mylėti. Bet anoj pusėj Atlanto, kita giesmelė: aukščiausias Lenkijos dvasiškis kardinolas Wyszinski skelbia, kad Lietuva tai yra integralinė istorinės Lenkijos dalis. Užtat įsibrovė į lietuviškas sritis - Suvalkus, Punską ir Seinus, tų apylinkių lietuvius spaudžia sulenkėti ir net savo laikraščio neleidžia turėti. Kadaise lietuvius teriojo, kad jie nekatalikai. Šiandien lietuviai yra geriausi katalikai, jie Seinuose turi savo bažnyčią pasistatę, kuri dabar yra pavadinta bazilika. Jie nori joje melstis, bet lenkams vėl negerai, kodėl jie yra lietuviai. Štai vysk. Sasinowskio žodžiai: "Geriau man nustot 4000 tikinčiųjų, negu lietuvius įsileist į baziliką melstis lietuviškai". Taigi, čia pasakyta, kiek lenkams rūpėjo ir dabar rūpi katalikybė. Labai gaila, kad tokie įvykiai lietuviams neatmerkia akių, o kada lietuviai užsimerkia, tuomet ir kiti juos terioja. Lietuviškų sričių, priskirtų Gudijai, lietuviai yra nemažiau persekiojami ir naikinami.

Todėl ir lietuviams Spalio 9 - toji tebėra aktuali ir neužmirštoma. Lietuviai pagaliau turėtų pabusti, kad jų aukšta kultūra - tolerancija nebūtų paversta nesupratimu ar net kvailumu. Primename prof. M. Biržiškos žodžius: "Lietuva be Vilniaus - dar ne tikroji Lietuva, tai lyg koks erzacas. Kovodami dėl Lietuvos laisvės, niekados nenutylėkime Vilniaus". Mes pridedame, kad nei Vilniaus ir nei kitų lietuviais apgyvendintų plotų. Tebūnie tų lietuvių pagalbos šauksmas girdimas kiekvieno išeivijos lietuvio!

VKLS-gos Kanados Krašto Valdyba

PANORAMA

Arėjas Vitkauskas

RUDENIO MOTYVAIS...

I.

Su rudenio lapais, su rudenio vėjais
Slenka miglota dvasia,
Ir nuodais — beširdės mirties pranokėjais,
Paliečia gyvybės aukurą slapčia.
Žydėjimas, virtęs vis gelstančia rauda,
Nyksta, kaip aidas dainos,
Todėl ir širdį jausmingą taip skauda
Ir ilgisi akys jaunos žalumos...

II.

Neilgąją, šaunią, saulėtą jaunystę
Paliečia suniuręs ruduo,
Ir jėgos neilstamos — tik išsivystę,
Pranyksta, pražūva su juo...
Norėtųsi, būtų šventa svajonėlė —
Jauna kad nežūtų mintis, —
Kad ji nors ant kapo — pražydusi gėle,
Žydėtų, — neliūstų širdis...

— • —

SPALIO 2-ji – ANGELŲ SARGŲ DIENA

Rašo: Kaipas Uoginius

Spalio 2-oji diena yra Bažnyčios skirta Angelų Sargų garbei. Religija mus moko, jog kiekvienas žmogus turi savo Angelą Sargą. Iš jos istorijos žinome, kad kai kurių Angelų pareigos analoginės policijos pareigūnų pareigoms. Pav: liepsnojančiu kalaviju ginkluotas Angelas saugojo Rojaus vartus, kad Dievo įsakymu ištremti iš Rojaus Adomas ir Ieva slaptai tenai negrįžtų. Angelai pasirodo Abraomui, išgelbsti Lotą su šeima, Angelai, stiprina Eliją, lydi Tobiją, saugo Juditą, parūpina maisto liūtų urvan įmestam Danieliui, Makabiejui kariaujant, padeda nugalėti priešus, kurių auksiniais kardais išžudo net 20.000 vyrų armiją...

Savaime aišku ir 1918 metais atsikūrusi Lietuva turėjo policiją, kuri nuo 1921 metų pasirinko spalio 2-ją—Angelų Sargų Dieną. Šią dieną kasmet iki 1940 m. Lietuvoje iškilmingai švęsdavo.

Spalio 2-ją iš visos Lietuvos laikinojon jos sostinėn Kaunan suvažiuodavo rinktiniai policijos vyrai - geriausieji šauliai, gimnastai ir po iškilmingų pamaldų Katedroje, šaunaus policijos dūdų orkestro lydimi, laisvės alėja nužygiuodavo Ąžuolynan, kur įvykdavo labai įdomi ir įvairi sporto programa. Minios kauniečių bei specialiai iš provincijos suvažiavusių lietuvių, susidomėję stebėjo ir gėrėjosi savos policijos, savųjų sargų gražiais sporto žaidimais.

Nepriklausomos Lietuvos Policijos tarnautojas tarnyboje skaitėsi visas 24-ias valandas paroje. Kiekviena įstaiga ar paskiras pilietis dėl patirto nusikalstamu darbu padaryto jam nuostolio ar žalos, į policiją galėjo kreiptis dieną ar naktį ir visada buvo priimtas, išklausytas bei patenkintas. Policija privalėjo stengtis, kad nei vienas nusikaltimas neliktų nepatrauktas atsakomybėn.

Jei 1918 m. kūrymosi pradžioje, mūsų policija /tada dar vadinama milicija/ tarnybiniai buvo silpnoka, tai visai suprantama, nes tai sunkiai, komplikuotai tarnybai neturėjo jokio teorinio pasiruošimo. Tik nuolat mokslinama, ištobulėjo taip, kad kartais net kaimyninių valstybių policijos buvo kviečiama pagalbos didžiųjų nusikaltimų išaiškinimui. 1929 m. policijos valdininkai kurie vyr. policininkai gavo teisę Apygardos teismams teismingose bylose vesti tardymus, prilygstančius Teismų Tardytojų tardymams.

Nepriklausomos Lietuvos Policija buvo tvarkoma karinės drausmės pagrindais. Tarnybos reikalavimai buvo dideli, darbas nelengvas, dažnai su pavojumi gyvybei. Ne veltui užtat bendrai visur policijos pareigūnų adresu sakoma: "Policininkas stovi prasižergęs - viena koja kalėjime, kita karste". Ir tai atitinka gyvenimo tikrenybei - prašovei pro šalį, gausi kulką, pataikei - gali atsidurti kalėjime... Visame pasaulyje policijos tarnautojams tie patys pavojai. Nepriklausomoje Lietuvoje kovoje su nusikalstamu elementu žuvo apie 150 policijos pareigūnų. Lietuvos policija daugumoje buvo komplektuojama iš atsargos karių: karininkų, puskarininkių ir gabesniųjų eilinių. Buvo parenkami fiziniai stiprūs ir geros išvaizdos vyrai, turį bendrą išsilavinimą nemažiau 4-rių gimnazijos klasių. Specialių tarnybai žinių suteikdavo policijos mokyklos, kuriose dėstydavo kai kurie universiteto profesoriai ir šiaip patyrę teisininkai, administratoriai, medikai, gen. štabo karininkai, psichologai, grafologai, kriminologai, fizinio lavinimosi specialistai /džiu-džitsu/, fotografai ir t.t.

1940 metais, rusams klasta ir smurtu įsiveržus į Nepriklausomą Lietuvą, pirmiausia buvo išformuota policija ir daugumas geriausių jos pareigūnų, betardant nukankinta kalėjimuose, ištremta Sibiran ir t.t.

Vokiečių okupacijos metais /1941-1944/ Lietuvos policijai darbas buvo labai sunkus. Nuolat teko balansuoti tarp okupanto ir lietuviškos sąžinės. Skaitytojams gal būt bus nesuprantama, kaip galėjo policija kovoti prieš valdžią? O vienok taip buvo. Vokiečiai vykdydami priespaudą ir išnaudodami lietuvius, tikėjosi iš lietuvių policijos sau pagalbos. Tačiau jiems teko nusivilti. Lietuvis policininkas savo metu išmokslintas ir patriotiniai išauklėtas lietuviškoje mokykloje, kariuomenėje, kad ir vokiečių valdžioje būdamas, kiek sąlygos leido, paliko ištikimas savo tautai, savo kraštui ir tarnavo ne Reicho, bet Lietuvos, lietuvių interesų naudai. Nepaisant griežčiausių okupanto įsakymų persekioti asmenis slaptai laikančius ginklus, žinodami kur ginklą esant, policininkai ne tik neatimdavo jo, bet dar įspėda geriau jį paslėpti ir, jei reikėjo, aprūpindavo lietuvį ir šaudmenimis.

Gestapo įtardavo, persekiodavo lietuvius policijos pareigūnus, areštuodavo, išsiųsdavo frontan, ištremdavo Reichan priverstiniems darbams arba kacetan. Ne vienas lietuvis policininkas nacių SS teismo nubaustas mirties bausme ir sušaudytas. Sakoma, kad ir saulėje yra dėmių, tai nenuostabu, kad iš tautos masės atsirasdavo vienas, kitas pataikūnas.

Iki 1944 metų pabaigos lietuvių policijoje įvairiose pareigose tarnavo daugiau kaip 7000 vyrų. Lietuvių policija galutinai likviduota 1944 metais spalio mėnesį. Išlikusiųjų dauguma visų tarnybos rūšių ir laipsnių policijos pareigūnų pasitraukė į Vakarus. Nemaža jų, išvargę Vokietijos tremtinių stovyklose ir perėję įvairius skryningus, pasiekė JAV-ių žemę ir kai kurie apsigyveno Čikagoje.

1955 m. čia jie įkūrė savo klubą vardu "Krivulė". Dabar "Krivulės" klubas kasmet viešai iškilmingai su bažnytinėmis apeigomis už bolševikų tėvynėje ir Sibire nukankintus, karo metu kitur žuvusius ir šiaip mirusius tarnybos draugus, o taipgi prisimindami juos tomis progomis ruošiamų akademijų metu, mini Angelų Sargų dieną, kaipo tradicinę savo šventę. /kp/

Viršuje — Ukmergės apskrities pirmieji Lietuvos policijos vyrai 1918 m.; apačioje - Trakų apskr. Onuškio nuovados policija, su viršininku iš kairės, šio straipsnio autorium.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

KURIO KLAUSYTI — TEISININKO P. STRAVINSKO AR J. VALIUNO ?

Teisininkas P. Stravinskas, sukūręs Chicagoje Lietuvių Spaudos Klubą, per mano mėgstamas Naujienas vis rašo ir rašo, kad nereikia su Tarybinės Lietuvos "bendrakultūrininkais" bendradarbiauti. O J. Valiūnas, per Montrealio Nepriklausomą Lietuvą, lyg teisininkui P. Stravinskui atsakydamas, parašė, kad nereik tų "bendrakultūrininkų" bijoti, kad reik jiems padėti- tai Lietuvos žmonėms būtų lengviau laisvę išsikovoti. Tad kurio žodžiai teisingesni? Kurio mes turime klausyti? Aš nuo savęs noriu pasakyti: Kadangi J. Valiūnas pabaigoje aiškiais žodžiais parašė: "Nemanykite, kad mes savo sveiką kudašių išnešę, čia būdami, valdysime Lietuvą" ir dadėjo, kad: "Lietuvą valdys Lietuvos kamienas - ten Lietuvoje pasilikę žmonės, o ne mes!", tad aš palaikau J. Valiūną. Už tokius tiesos žodžius J. Valiūnui priklauso lietuvių tautos pagarba!

Jau nuo- apie 30 metų laiko atgal - pradėjimo lietuviams dypukams į Ameriką ir į Kanadą suvažiuoti, dar nesu šio kontinento prieškomunistinėje lietuvių spaudoje tokių tiesos žodžių pastebėjęs. O kad Nepriklausomos Lietuvos redakcija teikėsi J. Valiūno tiesos žodžius nevaržyti, kad juos atspausdino, tai šio laikraščio spaudos paramai pridedu penkinę. Tegu Nepriklausomos Lietuvos laikraštis ilgai, ilgai egzistuoja, tiesos žodžių nevaržydamas, juos talpindamas ir lietuvių tautai tiesą skelbdamas.

Priedas: Money Order $5.00

Su pagarba, tiesą mylintis
Kazys Beniušis
Winnipeg, Ma

Sigitą Pranckūną palydint

Nelauktai ir netikėtai nustojo plakus Sigito Pranckūno širdis š.m. rugsėjo 10 d. Tai buvo penktadienio vakaras. Grįžus iš darbo, rengėsi, kaip paprastai savaitgalais, važiuoti Wassagon, į savo gražų, tarp įvairių medžių pastatytą vasarnamį. Tą savaitgalį rengėsi užbaigti derybas naujo žieminio, arčiau prie prancūzkonų stovyklos / taip pat Wassagoj/ namo užpirkimą. Rengėsi ir susitikti su draugais, aptarti naujos knygos apie "Iškiliuosius Pasaulyje Lietuvius" parengimą. Tačiau, nespėjus antro šaukšto sriubos panaudoti, be jokio prakalbėjimo staigiai nutrūko gyvybės ženklas.

Ta žinia didžiam nustebimui ir susijaudinimui greitai pasklido per visą Torontolietuvių koloniją. Kiekvienas nenorėjo tikėti, kad staigi mirtis būtų pasiėmusi iš šios žemės taip draugišką sveikai atrodantį, ramų, malonų tautietį. Visokiuose susirinkimuose, visokiuose parengimuose, Lietuvių Namų sekmadienio pietuose, Prisikėlimo bažnyčioje, daugelio draugų būreliuose, kuriai laikydamasis, niekuomet nekalbėdavo apie save, nei skųsdavosi, kad daug dirbąs, kad pavargtų daug rašydamas, arba kad "laiko ne turėtų".

Nestebėtina, kad į laidotuves rugsėjo 14 d. susirinko didžiulė minia: tiek į iškilmingas pamaldas Prisikėlimo bažnyčioje, tiek į lietuvių kapines. Prisikėlimo parapijos klebonas Simanavičius savo pamoksle apgailestavo, kad a. a. Sigito Pranckūno asmeny nustojo gero parapijiečio.

Prie kapo, dr. J. Kaškelis tarė Toronto Žurnalistų Sąjungos ir savaitraščio Nepriklausoma Lietuva vardu atsisveikinimo žodį, primindamas graiko rašytojo Plutarcho pasakymą: " Seno žmogaus mirtis yra lyg laivo įplaukimas į uostą, - jauno žmogaus mirtis yra avarija vandenyne".

A.a. Sigito Pranckūno mirtis yra lyg laivo žuvimas pačiame vandenyne, nepasiekus uosto. Velionis buvo gimęs 1919 m. spalio 18 d. Meškučių miestely, Šiaulių apskr.

Jis buvo jaunas ir dabar, kalbėtojas pabrėžė, ypač ta prasme, kad buvo pilnas energijos, judrus, pilnas užsimojimų daugiau užsimiti žurnalistika ir literatūrine kūryba, bei būti vis naudingesniu lietuvių tautai.

Vienintelis ūkininko sūnus, jau vaikystėje turėjo padėti tėveliams ūkininkauti. Tačiau, būdamas 17 metų, norėdamas siekti mokslo, išvyko Šiauliuosna ir tapęs geležinkelio valdybos tarnautoju, privačiai mokinosi ir išlaikė aukštesnių gimnazijų klasių egzaminus. Toje tarnyboje ir vėliau Vilniuje išbuvo iki pasitraukimo iš Lietuvos. Sesers Emilijos Baltutienės/atvykusios prieš karą/ iškviestas, atvyko Kanadon/Windsoran/. Persikėlęs Torontan, taip pat kaip ir Lietuvoj, visą laiką dirbo vienoj ir toj pačioj dirbtuvėj ir per paskutinius metus ėjo inspektoriaus pareigas. Nuo vaikystės įpratęs santūriai, blaiviai vesti gyvenimą, susidarė Toronte tinkamas materialines sąlygas ir ryžosi jau šiemet apleisti tarnybą fabrike ir daugiau pasišvęsti literatūros darbui.

A.a. Sigitas Pranckūnas buvo gražus pavyzdys, kaip jaunuolis gali savo didžiu pasiryžimu bei darbštumu išsimokslinti ir išvystyti savo talentą. Jis parašė istorinį romaną "Riedmenys rieda pergalei", kitas romanas "Vilniaus semaforai atidaryti" -baigiamas spausdinti. Po Kalėdų ryžosi parengti trečią knygą. Taip pat daug rašė spaudoj įvairiais klausimais, stengdamasis subtiliai, šviesioje formoje kai kuriuos faktus iškelti. Pamokinančiai stengėsi šlifuoti kartais gana kampuotą Torontolietuvių organizacijų, institucijų ir paskirų asmenų nevisai vykusius pasireiškimus. Jis buvo teisus, giliai jautrus patriotas ir skatino lietuvius burtis bendram tautiniam veikimui. Toronto Lietuvių Namai jam buvo lietuvybės apsireiškimo bei jo ūgdymo centru ir juos jis ištisai savo kolonoj Nepriklausoma Lietuva savaitraštyj be pertraukos reklamavo.

Sigitas Pranckūnas/dešinėje/vieno NL spaudos balliaus metu. Šalia jo dr. E. Zubrienė, V. J. Dagilai ir Olga Pranckūnienė.

Velionis buvo ilgametis Sąjungos Verslas Iždininku, priklausė įvairiom organizacijom. Būdamas gamtos mylėtojas, jis pirmas surado, išreklamavo ir subūrė lietuvius į gražų gamtos prieglobstį Wasssagos vasarvietėje.

A.a. Sigitui nereikalinga jokių brangių, išnykstančių kapuose paminklų. Jis įamžino save ir paliko kartų kartoms daug ilgiau išliekančius savo kūrybos paminklus. Mums jis paliko prievolę sekti jo gražius darbus gyvenime ir jo didelę meilę mūsų Tėvynei Lietuvai.

Liūdni žmonai Olgai ir sesutėms Emilijai ir Birutei kalbėtojas pareiškė gilią užuojautą, o a.a. Sigitui -ilsėtis amžinoj ramybėj...

Sugiedojus Tautos Himną, karstas apdėtas vainikais, buvo užbertas lietuvių kapų žeme. Po to dalyviai, našlės pakviesti, vyko į vaišes, kurios buvo paruoštos Prisikėlimo parapijos salėje.

J.A.

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS ... VAIKAMS NATURALUS DALYKAS

Meilė . . . supratimas . . . gyvenimas . . . ir dalinimasis yra dalykai, kurie vaikams yra savaime suprantami. Tai dalykai, kurie ir sudaro daugiakultūriškumą!
Kanadiečiai esame laimingi, kad galime dalintis palikimu, kultūra ir talentais tokios žmonių daugybės.
Tuo būdu Kanada stiprėja. Tačiau visa tai priklauso nuo mūsų visų, nes tai savanoriškas dalykas.

Štai keletas būdų, kuriais daugiakultūriškumas padeda jums:

- ☐ Organizacinė ir komunikacinė pagalba per ETNINIŲ GRUPIŲ RYŠINĖ TARNYBĄ (ETHNIC GROUPS LIAISON)
- ☐ Žadinimas mūsų kultūrinio įvairumo sąmonės per KANADIEČIŲ IDENTITETO PROGRAMĄ (CANADIAN IDENTITIES PROGRAM)
- ☐ Patariamasis komitetas nustato gaires ETNINĖM KANADIEČIŲ STUDIJOM (CANADIAN ETHNIC STUDIES.)
- ☐ Finansavimas paruošimo PRIEMONIŲ MOKYTI NEOFICIALIOM KALBOM (NON-OFFICIAL-LANGUAGES TEACHING AIDS.)
- ☐ Pagalba organizuojantiems DAUGIAKULTŪRIUS CENTRUS (MULTICULTURAL CENTRES)
- ☐ Pagalba imigrantam per IMIGRANTŲ INTEGRAVIMO PROGRAMĄ IMMIGRANT INTEGRATION PROGRAM.)
- ☐ Finansavimas savanoriškų grupių per PAŠALPŲ PROGRAMĄ PROJEKTAMS (PROJECTS GRANTS PROGRAM)
- ☐ Paruošimas daugiakalbių filmų per VALSTYBINĘ FILMŲ VADYBĄ (THE NATIONAL FILM BOARD)
- ☐ Daugiakultūrės istorijos dokumentacija VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZĖJUJE (THE NATIONAL MUSEUM OF MAN)
- ☐ Suradimas ir saugojimas etnokultūrinės medžiagos VIEŠUOSIUOSE ARCHYVUOSE. (PUBLIC ARCHIVES)
- ☐ Įsigijimas knygų neoficialiom kalbom VALSTYBINĖJE BIBLIOTEKOJE (THE NATIONAL LIBRARY)

Norintieji pareikšti savo nuomones prašomi rašyti:
Multiculturalism, 16th Floor, 66 Slater Street
Ottawa, Ont. K1A 0M5

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

ALGIMANTO

VAKARONĖ SU VIOLETA

Violeta Rakayskaitė. Kilme - kaunietė, žaliakalniškė. Pradinis ir vidurinis išsilavinimas - Jablonskio mokykloje. Tėtukas su mamute ir toliau gyvena Kaune. Akademinį išsilavinimą gavo Vilniaus universitete. Specialybė - vokiečių kalba. Maždaug prieš šešetą metų pradėjo domėtis ir daina, lengvaja muzika. Daviniai tam visai geri - balsas, muzikinis pomėgis ir klausa, patraukli išvaizda. Vilniuje/turbūt, ir visoje Lietuvoje / žmonių dėmesys pramogine muzika nemažas. Koncertai su grupe, atskiri solo pasirodymai televizijos studijose, gastrolės kitose "broliškose" respublikose, na, ir, aišku, Maskvoje. Visur lydi neblogas pasisekimas, kartu ateina ir vis didesnis pripažinimas. Pažįstami poetai rašo jai žodžius, kuriems melodiją komponuoja, jai dedikuoja bičiuliai muzikai. Kogi daugiau bereiktų brėstančiam, savo srity tobulėjančiam jaunam talentui ? Ištekėjusi už Vilniaus universitetan atvykusio studijuoti, lietuvių kilmės Vak. Vokietijos piliečio. Prieš dešimt mėnesių atvyksta Münchenan. Kolkas liekasi ir toliau sovietinė piliečė. Ruošiasi aplankyti tėvukus ir artimuosius likusius Lietuvoje. Šiuo metu jos nuolatinė gyven. vieta - Bavarija. Dainavimas Vokietijoje sukelia vieną kitą problemą, kurių didžiausioji lėšų stoka. Reikėtų kokių 2 tūkstančių "copy right" teisių užstatui, už dainuojamų autorių pradinį honorarą.

Užtat, kliūčių nėra dainuoti savišių tarpe. Europoje ir šiame kontinente, kaip sakoma, Violeta laukiama " išskėstomis rankomis ". Vykdama Londonan ir Torontan, pro mūsų gyvenamas apylinkes, tik trumpam galėjo sustoti pakely iš Chicagos, Ann Arbor ir South - field, Michigan. Čia ją globojo, patys dailiųjų menų puoselėtojai, Vitalija Bogutaitė ir Kęstutis Kebliai. Prie kavos puodukо, ir, vėliau, gurkšnodami vyną, kalbinome viešnią, kuriai įvairus sostinės kultūrinis gyvenimas, įvykiai, veidai ir vardai, tikrai nebuvo svetimi. Violeta tokia paprasta ir nuoširdi. Pasakojimų ar atsakymų raidoje, visada save stumiantį kukliion antrojon šalutinėn vieton. Puikiai o -

(Nukelta į 5 psl.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

J. KARIBUTAS

Teatrai Lietuvoje

/ Tęsinys /

Biografija-Valdinimas

Taip byloja programos viršelyje pavadinimas. Veikalas iš šveicarų rašytojo gyvenimo, kuris žiūrovui nesuprantamakokiais sumetimais, išvestas į lietuvišką sceną. Taip pat nesuprantama, kam dar toji priesagavaldinimas. Būk tai publika nemato ir nesupranta, kad veikalas aktorių interpretuotas- įgyvendintas scenoje ir yra valdinimas.

Na, bet kam prie to žodžio sustoti? Koks gi pats veikalas ?

Nežinau, gal jam apibūdinti nereikėtų skirti lakšto popierio. Tai kažkoks popierio.Tai kažkoks mandrių frazių košmaras, be didesnio ryšio ir platesnių reikiamų išvadų. Nežiūrint to, kad aktoriai stengėsi į veikalo turinį įdėti visą savo sielą, jų pastangos buvo tuščios. Daugelio iš jų didžiausi noras buvo nieku nepateisinami ir neveiksmingųjų scenų masės, atrodė,tik pigus statistavimas. Juo labiau, nevykęs šuolis per grabą ir bendra eisena.

Pirmoje eilėje sėdžiu, nugąstaudamas, kad gal neištversiu iki veikalo pabaigos. Iš dešinės sėdi vienas /pavardės nepamenu/ draminių veikalų autorius, žydų kilmės. Susipažįstu. Persimetam retkarčiais po sakinį. Kada veikalą užbaigia tokia fraze-Eikite visi po velnių. Čia nieko nebuvo, - jis į mane prabilo, sakydamas:

- Nors bent vieną sakinį teisingą pasakė.

Žinoma, mes abu sutartinai nusikvatojome. Aš pervisą veikalo eigą taip norėjau jo nuomonę sužinoti, beveik norėjau jo žmoną klausti, kuri arčiausiai prie manęs sėdėjo. Dabar gi, iš vieno sakinio jo,kaip dramaturgo nuomonę žinojau. Dar ir šiandien nesuprantu,kokiais motyvais tą veikalą, nei propagandinį, nei pamokinantį, nei gyvenimišką mūsų Kauno dramos teatras įtraukė į repertuarą. Taip ir norisi pakartoti tą paskutinę frazę: "Eikite po velnių su tokiu veikalu, nes čia nieko nebuvo...

Švitrigaila

Tai dviejų dalių istorinė drama, kurią sukūrė Juozas Grušas, režisavo- Vytautas Čibiras, dailininkė- Janina Malinauskaitė, kompozitorius- Giedrius Kuprevičius ir baletmeisterė- Irena Ribačiauskaitė. Jie visi,sutartinai dirbdami, stengėsi šitą istorinę dramą išvesti į rampos šviesą kiek galima autentiškiau. Ar jiems tai pavyko ? Sakyčiau,kad taip. Nors žinoma, joks teatro kritikas to veikalo išsamios recenzijos nesiims parašyti jau vien dėl to, kad ir pats autorius apie savo kūrinį taip prabyla :

- Rašydamas Švitrigailą, Jūs pasikliovėte istoriniais faktais, ar daugumoje yra tik Jūsų kūrybinės išmonės rezultatas ?

- Dramos pagrindu paėmiau tik vieną kitą įvykį, istorikų vadinamą "Zarembos perversmą". Tai buvo trumpas, pilnas intrygų, staigių įvykių istorijos epizodas. Jį "perkomponavau", praplėčiau, dar labiau paryškinau, sukūriau reikiamą atmosferą, greta autentiškų veikėjų bei faktų, pridėjau literatūrinių. Rašiau ne istorijos veikalą, o psichologinę- filosofinę dramą, laikydamasis estetinių dramaturgijos reikalavimų. / Kas nori istorinių žinių, visada gali pasiskaityti istorijos knygose/. Pastarasis pasisakymas man labai patiko, nes aš prisimenu tuos mūsų keliautojus,kurie prisiskaitę istorijos, puslapius užpildo,kaip tas, ar anas kraštas per šimtmečius tvarkėsi. O mūsų skaitytojas labai pageidauja tik turistinių įspūdžių. O kas nori istorijos-pasiskaito istorijos knygose. Taigi, J. Grušas buvo užklaustas:

- Jūsų herojų prototipai-istorinės asmenybės, ar, kūrdamas jų paveikslus, įkūnijote amžininkų bruožus?

- Pilna to žodžio prasme, istorinių asmenybių nei rašytojas, nei teatras negali sukūrti. Mes negalime tikslai mąstyti, kaip mąstė Herkus Mantas, Barbora Radvilaitė, Švitrigaila. Tarp mūsų stovi šimtmečiai, mokslo, technikos milžiniški skirtumai, kitos socialinės struktūros, kiti papročiai, kita etika / gal tik aistros palikę tos pačios/. Istorinėms asmenybėms mes įteigiame savo koncepcijas, savo mąstymą, savo santykį su pasaulių. Vaizduojame juos, remdamiesi savimi,kuriame poeziją apie juos. Taigi, daugumas "Švitrigailos" herojų prototipai istorinės asmenybės, vardai tikri, pagrindiniai herojų bruožai / ypač paties Švitrigailos/ maždaug tokie, kokius nusako kronikų rašytojai. Aldonės personažas yra grynai literatūrinis.

Mūsų iškilusis dramaturgas pasisako ir už veikalo pertaisymą, jei režisorius ir jo sprendimas taip reikalauja, tik žinoma, jis, režisorius, turi laikytis autoriaus idėjos ir taip pergrupuoti sceną, kad nepakeistų charakterio bruožų.

Gėrėjausi "Švitrigailos" pastatymu ir galvojau,kad jo nebūtų gėda parodyti pasauliui, kad ir mes turime klasiką. Visi pagrindiniai veikėjai taip darniai surikiuoti: Švitrigaila- Kęstutis Genys, Herasimas- Antanas Gabrėnas, Zaremba- Algis Matulionis, Ivaška Montvidaitis - Antanas Barčas, Aleksandra - Danutė Juronytė, Goštautas- Antanas Žėkas, Adonė- Rūta Staliliūnaitė, Jaunius - Viktoras Šinkoriukas, Žygimantas- Antanas Tarasevičius, Dvaro šeimininkas- Vytautas Eidukaitis ir mūsų teatro veteranas- Antanas Mackevičius valdinąs dvarišką. Viso apie 50 veikėjų apjungti, tai nėra jau toks lengvas darbas. Nežiūrint to, tai buvo vienas iš stipriausių valdinimų Kauno dramos teatro, atvežtų į Vilnių išvykų sezonui.

Šeši personažai ieško autoriaus

Iš italų kalbos versta 2-jų dalių drama. Kas autorius ? Italas. Luigi Pirandello. Veikalas parašytas 1920 metais, o pats autorius programoje pristatomas kaip žymus rašytojas, Nežiūrint to, nežiūrint,kadprogramoje labai smulkiu šriftu prirašyta apie autoriaus intencijas ir veikalo paaiškinimai, - nieko nepadeda, kad galėtumei dramos labirintuose susigaudyti. Taip be mandrių frazių,kurių ši drama pilna , nieko daugiau. Tos frazės, labai galia, nesusilipdo į vieną,kad ir labai geraiatlikto dramos veikalo vientisą formą ir išvadų jokių nepadaro. Ak, Viešpatie,kokia kančia žiūrovui, kai jam reikia išsėdėti ir išklausyti padrikų, kad ir labai gražiai skambančių frazių,..visokių filosofavimo niekur neįgyvendinamų formų bei misticizmo. Autorius pristatomas, kaip laimėjęs 1934 m. Nobelio premiją, ir kad jo kūryba darius labai didelės įtakos italų dramaturgų aplinkoje . Gali būti. Bet argi verta publiką kankinti / daugelis apleido salę nelišsėdėjęs nei pirmo veiksmo/, nežiūrint , kad valdylos savo valdmenis labai gerai atliko. Režisoriaus išmonėms nebuvo priekaištų, ir muzika bei gražus spektaklio aiptavidalinimas ir žavingos dekoracijos. Aš pats, būdamas alkanas teatrų, antrojo veiksmo nebegalėdamas išsėdėti, pakiliau į antrą aukštą,kur bufete su keletą aktorių diskutavome šio veikalo temą ir jo vertę lietuviškame repertuare. Nejaukiai pasijutau , kai vienas aktorius, kuris pirmame veiksme atlikęs savo rolę, atsikraustė į bufeta ir rado mane ten besėdintį. Ką gi, kaip aš turėjau pasiaiškinti tokiu veikalo nesidomėjimu ? Žinoma, pasakyti savo nuomonę atviai. Ir dabar nežinau, ar gerai,ar blogai padariau taip pasielgdamas: pasisakiau,kaip man atrodė. Tai nebuvo kritika, ar kam nors koks nors užmetimas, juo labiau nesutikompromitavau, kai mūsų visų nuomonės dėl to pačio veikalo pasirinkimo- nesiskyrė.

/ bus daugiau /

Aktorius Jonas Kavaliauskas
išlydi J.Kaributą iš Vilniaus

PAŽINKIME PRAEITĮ !

iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/ tęsinys /

3. JEI KAS PAGROBTŲ KĄ NORS IŠ BAJORO AR BAJORĖS.

Taip pat nustatome, kad jei kas ką pagrobtų bajorui ar bajorei: palmių arklius prie bažnyčios ar mugėje, ar lauke, ar puotoje, nors ir joklių muštynių nesukeltų, o jei savininko, nei jo tarno, prie arklių nebūtų buve, ar palmių arklį tarnui esant ar iš vežimo iškinkytų, nors ir savininko prie to nebūtų, ir tai būtų tinkamai įrodyta, tai tas, kas pagrobė, turi atlyginti, kaip kad būtų bajorą ar bajorę sužeidęs, dvylika rublių grašių.

4. APIE PONO, DVARIŠKIO IR BAJORO ARKLIO PAGROBIMĄ.

Mes draudžiame palmiti pono, dvariškio ar bajoro arklį be valdžios žinios. Ir jei kas pagrobtų kunigaikščio ar pono arklį be valdžios žinios, tas turi grąžinti pavogtąjį arklį ir dar savo arklį atiduoti.

5. JEI KAS IŠ KURIO VALDINIO KĄ PAGROBTŲ.

Taip pat, jeigu bajoras prekyvietėje ar prie bažnyčios , ar laukuose, ar bet kur pagrobtų iš kurio valdinio valstiečio arklius, ar galvijus lauke palmtų, o anas, kieno tas grobis būtų, kreiptųsi į teismą ir įrodytų,kad jį apiplėšė, tai visų pirma teismas turi priteisti tris rublius atlyginimo ir grobį grąžinti, o po to gali iš ano ieškoti, kas jam reikalinga. O jeigu tas, kurį apiplėšė, nesusivaldytų ir, nekeldamas bylos teisme, už grobimą grobimu atkeršytų tai jis nustoja teisės įatlyginimą, o tam, iš kurio pagrobė privalo grobį grąžinti ir atlyginimą sumokėti.

6. ATLYGINIMAS UŽ VALSTIETĮ AR VALSTIETĘ.

Taip pat nustatome, kokios baudos turi būti už kiekvieną dalyką. Pirmiausia, bauda už valstietį. Kas pagrobtų svetimą valstietį ir pas save laikytų- pusrublis grašių. Už valstietę - rublis grašių. Už nelaisvą žmogų - puskapis grašių. Už nelaisvą moterį - kapa grašių.

7. ATLYGINIMAS UŽ NELAISVĄ ŠEIMYNĄ.

Taip pat, jei pabėgtų keno šeimyna, o jos šeimininkas, paskelbęs užmokesčio dydį už šeimynos pagavimą ir išvykęs jos gaudyti, surastų savo šeimyną pas ką nors, turi užmokėti tam, pas ką rado tą šeimyną, kiek buvo žadėjęs už pagavimą. O jeigu be paskelbimo ir pažado užmokėti už sulaikymą surastų pas ką nors savo šeimyną, bet anas nenorėtų tos šeimynos be užmokesčio atiduoti ir palmtų užmokėjimą smurtu, o po to būtų pašauktas teisman, tai anas už palmtąjį užmokėjimą turės atlyginti kaip už smurtą- dvylika rublių grašių. Jeigu kas laikytų keno šeimyną pas save ir kelis kartus pagarsintų, pranešdamas apie juos, o paskui tas, kieno yra ta šeimyna, po kelių savaičių tą savo šeimyną pas jį rastų, tai turi sumokėti tiktai už maitinimą- už kiekvieną šeimynykštį po grašį už savaitę.

8. ATLYGINIMAS UŽ JAUČIUS, KARVES IR KITOKIUS GYVULIUS.

O jeigu kas pavogtų jautį ar karvę, ar kiaulę, ar paršą , ar avį, ar ožką, tai jis turės sumokėti penkisdešimt grašių už jautį, puskapių grašių už karvę, puskapį grašių už paršą, penkiolika grašių už kiaulę, dvylika grašių už avį, dvylika grašių už aviną, šešis grašius už ožką, tris grašius už ėriuką, šešis grašius už pusparšį, puskapį grašių už kulį. O jeigu kas nors pagrobtų kurį minėtųjų gyvulių, ir tas gyvulys nudvėstų, tai turi sumokėti už kiekvieną nudvėsusį pagal jo vertę, o taip pat ir atlyginimą už grobimą.

9. MIESTIEČIAI NETURI TURGUJE ŽEMININKŲ APIPLĖŠTI.

Taip pat nustatome, kad miestiečiai ir mūsų valdiniai negali miestuose ir turguose dėl kokių nors skolų savavališkai ką atimti iš mūsų kaimiečių ar kurių kitų, priklausančių dvasiškiams ar pasauliečiams, nei tuo būdu atsiskaityti, tačiau jie gali dėl tų skolų kreiptis į tų valstiečių ponus, o dėl mūsų valdinių - į mūsų urėdus. O mūsų ir ponų urėdai turi peržiūrėti šias bylas. O jeigu kas ką pagrobtų savavališkai, tas turi sumokėti mums, valdovui, tris rublius grašių ir nukentėjusiajam tris rublius grašių.

10. PAUKŠČIŲ KAINOS.

Taip pat nustatome, kad jei kas kam pavogtų sakalą , medžioklinį sakalą, sakalą smaugiką, didįjį vanagą, mažąjį vanagą ar lėlį, už juos nustatomos žemiau nurodytos kainos: už raudonąjį medžioklinį sakalą- dvylika rublių grašių, už baltąjį medžioklinį sakalą - dešimt rublių grašių, už pilkąjį medžioklinį- šeši rubliai grašių, už paprastąjį sakalą- dvylika rublių grašių, už vanagą- šeši rubliai grašių, už sakalą-smaugiką- trys rubliai grašių , už suopį- trys rubliai grašių, už skėstsakalį- trys rubliai grašių, už vanagiuką- trys rubliai grašių ir už lėlį-rublis grašių.

13. JEIGU NEPRIRIŠTAS ŠUO KĄ NORS ĮKĄSTŲ.

Taip pat nustatome: jeigu kieno šuo ką nors jo užsiundytas įkąstų, o šeimininkas būtų pašauktas dėl to teisman ir neprisipažintų užsiundęs, norime ir įsakome,kad toksai turi įrodyti savo nekaltumą asmenine priesaika. O jeigu pats nenorėtų prisiekti, tai turi leisti prisiekti skundėjui; šiem prisiekus, jis turi sumokėti bajorui kaip už negarbę, o paprastam žmogui kaip už žaizdą. O jei kas besigindamas netyčia užmuštų šunį, tasneturi nieko mokėti, bet jeigu, ką metęs į šunį, užmuštų, tai turi užmokėti.

14. JEI KAS TURĖTŲ ŠUNĮ AR GYVULĮ, KURIS ŽMONĖMS NUOSTOLIUS DARYTŲ.

Taip pat nustatome, kad jei kieno šuo įkąstų arklį, jautį ar kurį kitą gyvulį, ar padarytų tam gyvuliui kokią nors žalą, už tokius gyvulius šuns šeimininkas yra atsakingas, ir turi sumokėt už nuostolius arba kaltininką išduoti.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

4 psl.

FILMŲ PASAULYJE ★★★★★★★★★

Algirdas Jankūnas

LIETUVIŠKŲ FILMŲ KELIAS Į PASAULĮ

Bandymai ir pasiekimai pasauliniame ekranų plote.

(Tęsa iš 39 numerio)

Žymusis lietuvis sportininkas ateina į filmų pasaulį. Lietuvis Jonas Jonaitis /Johnny Unitas/ yra buvęs garsenybė ir pakartotinai amerikiečių sportininkų išrinktas geriausiu savo srityje. Jis yra buvęs rugby žaidynių "quarterback" Baltimorės "Colts" klube. 1976 m. rugpiūčio mėn. 4 d. "Los Angeles Times" sporto skyriaus pirmame psl. paskelbtas Bob Oates straipnis: The 10 best athletes of all-time. /10 visų laikų geriausių sportininkų/. Išvardinami, pavaizduoti karikatūromis: Babe Ruth, Muhammad Ali, O. J. Simpson, John Unitas, Jesse Owens ir kiti. Neseniai išleistame Walt Disney filme "Gus" Jonas Jonaitis /John ar Johnny Unitas/ vaidina filmų komentatorių.

Lietuvių filmai Pietų Amerikoje. Pietų Amerikoje lietuviai turi savo filmų artistų, filmuotojų, puoselėtojų. Apie Argentinos pagamintą filmą "Rio abajo"/Pavandeniu / "Argentinos Lietuvių Balsas" 1960 m. rugpiūčio 4 d., Nr. 1142 rašė: "Pirmieji ateiviai, įsikūrusieji Entre Rios provincijos saloje Ibicuy, yra lietuviai. Jie kerta piktžoles, kasa griovius, stato namelius.

"El Lituano"/Andrius Ramanauskas / tampa pavyzdžiu, kaip per sunkų darbą ir pasiaukojimą prakertami langai civilizacijon ir žmoniškai įsikuriama dykumose."

Filmoje girdisi lietuviškos muzikos garsai - Vytauto Cibavičiaus akordeonas. Pietaujant po atviru dangumi, girdisi "Daug, daug dainelių "...

" La Nacion", "La Prensa ", "Clarin", "El Mundo", "Noticias Graficas", "La Razon", "Critica" ir kiti Argentinos dienraščiai ir žurnalai labai plačiomis recenzijomis apžvelgia "Rio abajo" filmą, pagarbiai suminėdami salose įsikūrusių Argentinos lietuvių vardą".

Šis filmas laimėjo Argentinos Švietimo Ministerijos premiją $ 1.200.000 pezų.

Argentinos filmų mylėtojas, lietuviškų filmų saugotojas Jurgis Gilvydis, prie filminio aparato ir filminių rietinių, gražia nuotrauka, jis buvo parodytas 1958 m. spalio 2 d. "Argentinos Lietuvių Balse" Nr. 1101. Ta pati nuotrauka J. Gilvydžio ir su juo pasikalbėjimas buvo paskelbtas Argentinos lietuvių laikraštyje "Laikas" Nr. 520 1972m. spalio 14 d. Be kitko, ten skaitome:

-"Koks buvo Jūsų rodomų filmų turinys ?

-Filmose buvo matoma labai daug Lietuvos vaizdų: Lietuvos ežerai, upės, miškai. Įvairūs Lietuvos miestai. Baltijos jūra, Klaipėdos uostas ir mūsų laivai. Įvairios šventės ir paminėjimai. Dainų ir šokių šventės. Darbas ir Girėno laidotuvės. Karuomenės ir studentų eisenos. Skautų šventė, dalyvaujant prezidentui A. Smetonai, Karuomenės įžengimas į atgautą sostinę Vilnių, Karo muziejaus ceremonijos. Filmos iš JAV, Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių gyvenimo. Paskutiniu laiku gauta filma iš JAV lietuvių ekskursijos po okupuotą Lietuvą, taip pat garsinė filma apie Lietuvių Dieną New Yorke su choras ir šokių ansamblias. Kun. J. Margis yra atvežęs filmą iš antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso".

" Dirva " Nr. 116, 1960 m. spalio 10 d. paskelbė tą patį nuotrauką su J. Gilvydžiu / sr jis neturi kitokių vėlesnių savo nuotraukų ?/,

Buenos Aires lietuvių parapijos salėje rodant jo filmas, žiūrovų salė buvo pilnutėlė.

Brazilijos lietuviuose veikia ir reikšmingų filmų pagamina Alfonsas Žibas, žinomas filmuotojas Nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1931 metų. Jo pagamintus ir kol kas dabar saugomus lietuvių atstovybės filmus, bendruomenė ar kokie pasiturintieji tautiečiai privalėtų pasiimti saugojimui, padaryti kopijas, parodyti bent plačiajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams.

Daugiau dėmesio lietuviškajam filmui. Šiuo laiku Čikagoje rengiama lietuviško filmo istorinė filma, gausiai iliustruota. Redaktoriaus buvau paprašytas atsiųsti kai kurių duomenų. Bevartydamas pastebėjau, kad manc turimos žinios gali būti naudingos ne tik tam leidiniui, todėl kai ką paskelbiau Čikagos ir Kanados spaudoje.

Bendrai, lietuviai yra baisiai atsilikę filmų duomenų paskelbimu, klasifikavimu, rinkimu. Trūksta esminių žinių apie buvusius lietuvių pagamintus filmus, apie senesnius lietuvių artistus. Labai pasigendu lietuvių filmų periodinio leidinio, kuriame galėtų atsispindėti lietuvių filminis veiklumas, o reikalui atėjus, nereikėtų knistis po viso pasaulio spaudą ar iškarpų kalnus, ieškant kokios datos, pavardės ar filminio aptarimo.

Visiškai nėra asmenų, renkančių, paskelbiančių lietuvių filminę veiklą Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, Argentinoje, Brazilijoje, Vokietijoje, Italijoje ir kitose valstybėse. Keista ir bagaliniai galia, kad tuo nesirūpina nei Bendruomenė, nei rašytojai, nei žurnalistai, nei studentai, jaunimas ar vyresnieji. Kai kas jau yra dingę neatrandamai. Filminiai lietuvių laimėjimai privalo būti deramai aprašomi jiems vykstant ar tuojau po įvykio.

Visus, ypatingai jaunimą, nuoširdžiai kviečiu daugiau ir gyviau domėtis filmais, į juos įdedant lietuviškos širdies, lietuviškų jausmų ir mūsų tautai būdingų aspektų. Mažiau ar daugiau, pažįsta bene visus šio laikotarpio iškiliesnius kūrėjus, puikiai skiria talentus nuo apsimetėlių.

Galia, bet mūsų vietovėje nebuvo numatytas jos koncertas, o būtų taip įdomu Violetą išgirsti, pamatyti kaip solistę ir aktorę. Užsimename apie tai. Auditorija tik šešių asmenų, tikinti, jog viešnia nepasipuikuos... Akompanimentas - jos pačios turimi orkestro įgrojimai magnetofono juostoje. Klausomės jos įdomiai valdomo balso, dinamiškos eigsenos, vibruojančių judesių, rankų, pirštų mostų, mimikos, besikeičiančių žvilgsnių, vikrumo, pusiau šokio. Visa tai lydi aiški žodžių tartis. Ne vien tik lietuviškai, ji padainuoja mums ir porą vokiškų šlagerių ir prancūziską "chanson" net ir angliškai. Gyvenamojo kambario eilinė buitaforija, Violetai tapo scena. Efektui, lengvai valdybai, kiekvienos dainos paįvairinimui, ji taip sumaniai pasinaudoja ir minkštasuolių ir kėde, ir stalu, ir gėle, ir, pagaliau, net ir langų užuolaida. Ne, ne, jokio vulgarumo, nei žodžiuose, nei geste. Viskas pas ją skoninga ir disciplinuota. Niekur nenuslipginta, nors gal vietomis, būtų tai ir efektinga. Tas tik rodo Violetos tikrojo meno supratimą ir jos dvasinę kultūrą. Žavi savo stiliuje ir interpretacijoje, kai kuriose detalėse, gal net ir nepakartojama, išliekanti originali ir įtikinanti. Kad tai neperdėtas teigimas, įsitikinsite J. Vaznelio Chicagoje leidžiamoje ilgojo grojimo stereo plokštelėje "Violeta", albumo nuotrauka Alekso Urbos. Rinkoje laukiama jau šių metų gruodžio pradžioje.

KREIVI VEIDRODŽIAI

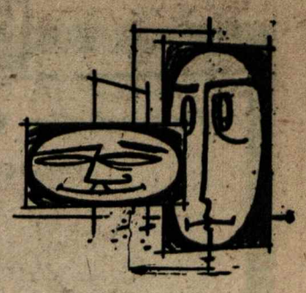

DAR, DAR KARTĄ !

Antros eilės tenoras, La Scalos Operoje buvo nepaprastai laimingai nustebęs, kai kažkas iš publikos sušuko "bis". Tuoj pat jis pakartojo visą arliją. Vėl pasigirdo, šį kartą keli balsai, šaukdami "bis" ir laimingas tenoras pakartojo dar du kart savo arliją. Galų gale, iš balkono pasigirdo pirmasis basas, šaukęs "bis": "Dar kartą! Tol, kol visai gerai išmoksi !"

PATARIMAS KELIAUTOJAMS:

-Jei keliauji į atsilikusius kraštus -negerk ten vandens; jei į pažengusius- nekvėpuok oro !

Pradėkite ką nors reikšmingo!

Įsijunkite į veikiantį algų taupymo planą

Tai paprastas, sisteminis būdas taupyti.

Puikus būdas taupyti perkant taupomuosius Canada Savings Bonds.

Patogi vieta jiems pirkti yra jūsų darbovietė.

Kai įsijungsite į algų taupymo planą /Payroll Savings Plan/, už jūsų lakštus bus automatiškai atskaitoma iš atlyginimo.

Taigi, labai paprasta.

30 centų į dieną $100 į metus.

30 centų šen, 30 centų ten, ir sudaro sumą. Tik už 30 centų į dieną jūs galite nupirkti $100 Kanados taupomąjį lakštą pagal algų taupymo planą. Galite pirkti $100, $500, $1000 ar daugiau.

Suma, kurią sutaupysite liks jums.

Saugumas, Pajamos. Ir lankstumas.

Šių trijų dalykų kombinacija padaro Kanados taupomuosius lakštus, tai puikiu taupymo būdu.

Visų pirma jie yra saugūs. Jūsų santaupos yra garantuotos visais Kanados ištekliais.

Jie duoda geras pajamas. Už kiekvieną $100 lakštą pradžioje mokama $8,50 palūkanų pirmaisiais metais, o po po to $9,25 palūkanų už kiekvienus likusius aštuonerius metus iki nustatyto termino.

Jie taipgi yra lankstūs — galite pirkti juos nuo $50 iki $15,000. Jie yra bet kada iškeičiami.

Tai lengva.

Jei norite įsirašyti į algų taupymo planą, užpildykite blanką, gaunamą pas darbdavį. Sumą, kurią norite sutaupyti, ims didėti automatiškai.

Saugumui, pajamoms ir lankstumui užtikrinti, pirkite taupomuosius Kanados lakštus, pasinaudodami algų taupymo planu. Tai puikus būdas taupyti.

Canada Savings Bonds 9.13%

Puikus būdas taupyti!

A.A.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVĘ PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateįęs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

ŠĮ SAVAITGALĮ A A KONFERENCIJOS METU LIETUVIŲ GRUPĖ TURĖS ATSKIRĄ KAMBARĮ. Norintieji susitikti skambinkite čia pat nurodytais nr.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

AL. GIMANTO...
(Atkelta iš 3 psl.)

rientuojasi dabartinėje prozoje, lyrikoje ir satyroje.

- YOGA - KURSAI - MANKŠTA SVEIKATAI
pradedami spalio 11 d., 4458 Maisonneuve Blvd., prie Westmount Parko.
Instruktorė Dalia Gruodienė, tel. 931-6782.
Moterims 1 rytinė, 1 vakarinė klasė. Vyrams 1 vakarinė.
Kursai trunka 10 savaičių, vieną kartą savaitėje.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

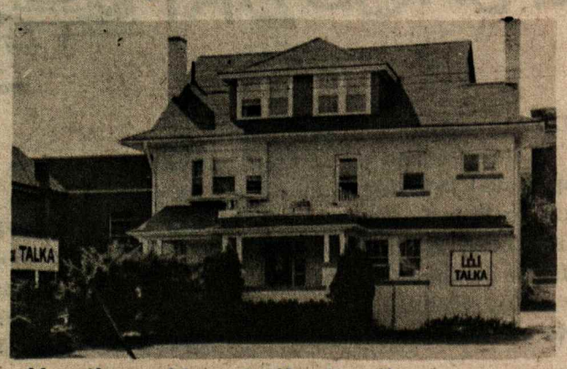

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio men. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudo.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6 %
santaupas	8½ %
term. depozitus 1 m.	9½ %
IMAME UŽ:	
asmenines paskolas	12 %
nekiln. turto pask.	11 %

Vilniaus Diena

Š.m. spalio 17 d. yra renglama Vilniaus Diena:

11 val. ryto VA šventovėje iškilmingos šv. Mišios Vilniaus intencijai. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Tuoj po pamaldų Jaunimo Centre bus iškilminga Akademija. Paskaitą skaitys vilnietis, Lenkijos kalėjimų kalinys Stp. Varanka, o meninę programos dalį išpildys dramos teatras Aukuras, tautinių šokių grupė Gyvataras ir jauni muzikai Aldona Gedrimaitė ir Arūnas Juodelė. Rengėjai KLB Hamiltono Ap. valdyba, DLK Algirdo Šaulių Kuopa ir Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga-kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius dalyvauti vienintelėje Kanadoje Vilniaus Dienoje ir tuo pačiu pagerbti mūsų sostinę, o maldoje prisiminti žuvusius už Vilnių. K.B.

po chicagos dangum

Iš dešinės: Stanley Balzekas, Jr., Rose Farina, Petras Aleksa, J. Howard, D. Schabel, Judy Weisman.

Balzeko Lietuvių Muziejus

200 m. Amerikos Laisvės sukakties proga Balzeko Lietuvių Muziejus suruošė 20-ies lietuvių menininkų kilnojamą parodą, kuri apkeliavo daugelį miestų, buvo gausiai lankoma. Joje vyravo lietuvių menininkų darbai, sukurti atvykusių menininkų į šį kraštą po II Pasaulinio Karo. Parodos direktorius P. Aleksa, gražiame kataloge nušviečėkūrybinę padėtį ir menininkų pasiaukojimą šiam darbui. Rugsėjo 23 d. Amerikos Veteranų Spaudos Klube, kuriam pirmininkauja St. Balzekas, įvyko menininkų pagerbimas. Gražus mostas garsinti Lietuvos vardui!

Tenka pasidžiaugti, kad St. Balzekas neseniai gub. D. Walker pakviestas būti Illinois Valstybės Muziejau patikėtiniu. Sveikiname St. Balzeką Jr. ir linkime jam visur sėkmės.

Balfo Vajaus Atidarymas

Rugsėjo 26 d. Brighton Parko lietuvių parapijos salėje, kuria veltui naudotis leido kleb. prel. Mozeris, įvyko Balfo vajaus atidarymas.

Vajų atidarė apskr. pirm. Val. Šimkus, pirmininkavo Al. Pužauskas, sekret. J. Jasaitis. Garbės prezidiumą sudarė: Midland Banko dir. F. Žiogas, kun. Zakarauskas, kun. A. Stašys/Alto atst./, inž. A. Rudis, Balfo CV pirm. M. Rudienė, Sibiro kankinys J. Kreivėnas ir kiti Balfo direktoriai. Kun. Stašiui sukalbėjus maldos prasmingus žodžius, pakviesta M. Rudienė pasisakyti apie veiklą, liečiančią Brazinskų laisvinimą iš Turkijos kalėjimo. Jai sukeltos didelės ovacijos, nes aiškėja, kad ji padarė ne vien Brazinskus vaduodama, didelį žygį, bet tuo pačiu bandė iškelti Lietuvos teisiškumą politikoj ir kitose valstybėse. Balfo vardu ji veikė beveik mėnesį laiko, teko išgyventi įvairius pavojus.

Toliau vajaus globėjas F. Žiogas išreiškė mintį, kad jis džiaugiasi galįs vargstančiam lietuviui padėti, paskyrė 200 dol. auką, šalia vajaus valčių išlaidų.

Kristina Austin sveikino Naujienų vardu. Kenčiančių Lietuvoje ir Sibire vardu trumpą žodį tarė J. Kreivėnas, kuris raginо nepamiršti savo artimųjų ir vargstančiųjų anapus, bei nežinomųjų brolių ir seserų, ten kovojančių su mirtimi.

Kons. Juzė Daužvardienė, serganti ir negalėdama atidaryme tarti žodžio, atsiuntė laišką.

• Vykdama į Tautinių Šokių Šventę, smarkiai susižeidė mūsų gerbiama gen. konsulė Juzė Daužvardienė, kuri tuoj buvo patalpinta ligoninėn. Mes visi jos šventėje pasigedom ir linkime jai greitai pasveikti ir vėl būti Lietuvos sargyboje ir darbuose.

6 psl.

toronto

popietė savuose namuose

A. Lukošius

KAIP SKRUZDĖLYNE...

Šiaip ar taip bekalbėtum, gyvenančiam Toronte beveik neįmanoma praeiti nepastebėjus Lietuvių Namų ir, ypatingai, to viso juose vykstančio judėjimo.

Net ir vasaros laike, kada daugelis išbėgioja į visas puses, čia vistiek pamatysi įvairiausiais reikalais beužklystančių tautiečių.

Tai tikras "skruzdėlynas". Štai, aną paprastą dieną nusileidžiu laiptais į šios "pilies" požemius, tai yra Lokio svetainėn. Žiūrėk tu man, dar veik vidudienis, o čia jau visas glėbys tautiečių susirinkęs. Vieni jų neatlaidžiai, veik skubotai, tvarko dar garuojančius cepelinus, koldūnus, kiti tik šiaip sau girsnoja "gintarinį" aluti, šnekučiuojasi.

Isitvirtinu ir aš viename kampe. Stebiu susirinkusius. Keletą matau ir iš dailiosios lyties atstovių. Aišku, kad atėjo žmogeliai atsikvėpti, pailsėti, o vienas kitas gal ir savo rūpestėlius vargelius paskandinti...

Vienas kitas, aišku, sustiprėjęs, pranyksta, tačiau jų vieton vėl naujų atsiranda.

"Ar girdėjai, kad Brazinskai jau Amerikoje?" - klausia vienas. "Taip, bet ne čia, ne šioje mūsiškėje Amerikoje, o pietinėje" -paaiškina kitas. "Na, va ir nežinai. Jie jau New Yorke, argi neskaitei? Sūnus jau net spėjo apsivesti". -Eik eik, ar tikrai? - klausia kitas. Na, čia jau gera naujiena.

-O dabar, sakyk, kas važiuoja į Lietuvių Dienas Montrealyje? Norėčiau ten nukeliauti, jei kas nuvežtų... Manau, kad atsiras. Tokiomis progomis daugelis važiuoja. Nors aš pats tai nežinau, ar sugebėsiu. Tik neseniai grįžau iš kelionės Europoje, viešėjau gimtajame krašte, net kurortuose Jugoslavijoje buvau. Po to, tuoj visa šeima lėkėme į šokių šventę Chicagon. Mano vaikai ir dabar su visa grupe kur tai išskrido atlikti programos kanadiečiams. Gal jau perdaug mano sveikatai? Kaip gi visur besuspėti?" -gana rimtai, beveik kareiviškai, paaiškina užklaustasis.

Lipant aukštyn, koridoriuje, prie didžiųjų durų irgi saujelė tautiečių dalinasi įspūdžiais. Vienas net, beveik susigraudinęs, skundžiasi, kad praėjusi vasara buvo niekam tikusi. Šalta, apsiniaukę, daug vėjo ir lietaus. Net jo kieme niekas rimtai neužaugo. Iš pavasario dygo ir žaliavo gražiausiai, o po to sustojo, lyg užkerėta. " Nemažai buvau pasodinęs, moku ir prižiūrėti, o štai net pamidorus, agurkus - ir tai turiu pirktis krautuvėje" - baigia liūdną apyskaitą.

-Nieko, nieko, vasara praėjo, ir užmiršk. Žiūrėk tik dabar kas darosi. Matai, kiek čia visokių skelbimų, reklamų. Žiūrėk, kiek bus mandrių parengimų! - guodžia kitas. -Štai rašo: dainininkė pirmą kartą Toronte. Antai, Havajų vakaruška ir "Atžalyno" metinis parengimas. O va ir šios "tvirtovės" 25-ių metų sukaktuvinis šaunus parengimas ne užkalnų! -lyg paprašytas, išdrožė dar vidutinio amžiaus vyriokas.

Atrodo, kad iš tikrųjų, nebebus kada ilsėtis.

LIETUVIŲ NAMAI

Pirmą rudens sekmadienį LN popietėje žymiai pagausėjo lankytojų- dalyvavo apie 250 svečių. Iš toliau atvykę pasirašė Svečių knygon C. ir S. Žukai, p. Sodaičiai iš Australijos, A. ir P. Bunikai iš Michigan, A. Piliabakis iš Vancouver, D. ir D. Remiai Cloredon Hills, Ill., B. ir N. Kašinskai ir sūnus iš Rochester, N.Y., Jadvyga, Petras, Kęstutis ir Vytas Kliorai ir Salomėja Idzelienė iš Cleveland, Ohio, Augė Rastonienė iš Mass., A. ir B. Rudokai iš Tilsenburg, Ont. Juozas ir V. Verbylai iš Montreal, Vladas Juška iš Albertos.

P.L. Jaunimo Sąjungos suruoštu Violetos Rakauskaitės koncertu Toronto lietuvės domėjosi. Koncertan atsilankė apie 400 dalyvių. Nors lietuviai paprastai netriukšmingi, bet šį kartą Violeta gavo daug katučių. Koncerto muziką tvarkė Almis Kuolas, o scenos šviesas Ale Byszkewisz.

LN biblioteka gavo gražių ir įdomių knygų iš Arch. dr. A. Kulpos-38, Jono Lelio-3, Br. Bražuko-2 ir Onos Indrelienės-10. Visiems padovanojusiems knygas, biblioteka dėkoja.

Spalio 23 d., šeštadienį, ir spalio 24 d., sekmadienį, LN Gedimino Pilies Menėje įvyks keramikos ir sidabro puošmenų paroda. Bus rodoma Sofijos Pacevičienės, Gražinos Balsienės, Eugenijos Valiūnienės keramikos darbai ir Gražinos Krašauskienės sukurti sidabro papuošalai.

Spalio 7 d. 4 val. p.p. St. Lawrence Centre Multicultural Teatro reikalais bus spaudos konferencija. Būtų geraai, kad lietuviai spaudos darbuotojai konferencijoje gausiai dalyvautų.

Spalio 30 d. 7 val. v. Toronto Lietuvių Teatras Aitvaras LN-se ruošia šaunų balių ir labai kviečia visus lietuvius jame gausiai dalyvauti.

LN sekmadienio popiečių metu nuo spalio 3 d. veiks kioskas, kuriame bus pardavinėjami lietuviški rankdarbiai, gintaro, medžio ir lino darbai. Kas norėtų tokius rankdarbius kioske parduoti, prašomi skambinti darbo dienomis tel. 533-9030 tarp 4 ir 5 val. p.p.

Kad su nariais būtų glaudus ryšys, LN valdyba kasmet šaukia informacinius susirinkimus. Šimet visuotinis susirinkimas šaukiamas spalio 17 d. sekmadienį, 4 val. p.p. Karaliaus Mindaugo Menėje.

Bus progos susipažinti su valdybos įvykdytais darbais, patirsime LN medžiaginius ir kultūrinius atsiekimus ir pasvarstysime, ko ir kaip reikia siekti artimoje ateityje. Susirinkusieji bus pavaišinti kavute.

Žurnalistui a.a. Sigitui PRANCKŪNUI mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai ir ir giminėms —

L. Ž. Sąjungos Toronto Skyrius

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0816

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •

• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario

Telefonas LE 1-3098 **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

NL SPAUDOS REMĖJŲ RUOŠIAMAS LAIKRAŠČIUI PAREMTI

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

SPAUDOS VAKARAS

KURIS ĮVYKS lapkričio mėn. 13 d., 7 val. vak. LIETUVIŲ NAMŲ MINDAUGO MENĖJE, TORONTE.

Programoje: rašytojas - humoristas ANTANAS GUSTAITIS iš Bostono, ATŽALYNO tautiniai šokiai ir kiti įvairumai.

Veiks baras ir karštų valgių bufetas. Įėjimas —$4.00, studentams ir pensininkams - $3.00.

Bilietai gaunami bus prie įėjimo arba iš anksto šiose vietose: V. Bačėnas, 2224 Dundas St. W. — All Season Travel biuras; J. Margis Drug Store, 408 Roncesvalles Ave.; Lietuvių Namai (pas Daunį); Paramos kredito Kooperatyve (bankelyje).

GIMTOJI ŽEME

A. Lukošius

Jau nuo pat kūdikystės dienų nepaprastai pamylėjau žemę. Paprastą, purią, juodą lietuvišką žemę. Ir purenau ją tada, galima sakyti, visa siela ir širdimi, tai yra ne vien rankomis, bet ir kojomis, palei visus mano anų dienų sugebėjimus ir supratimą.

Roviau čia pat pakluonėje besikalantį pirmutinį pavasario želmenį ir sodinau jį savam svajonių darželyje. Tada laistydavau jį, globodavau ir net kalbėdavausi su juo. Iš žemės ir molio stačiau nuostabias pilis, jas žalumynais ir akmenėliais išdabindavau, molinials žvėrimis ir paukščiais jas apgyvendindavau. Tai būdavo darbelio visą tai planuoti, tvarkyti ir po to vadovauti visam tam. Visuomet tokios pilys rasdavosi ant aukštumėlės, o visi keliai ir keleliai tik į jas bevesdavo.

Ir taip suaugau, susigyvenau ir neatskiriamai pamilau žemę maitintoją. Kai pavasariais išgirsdavau vyturėlio šauksmą virš plačiųjų laukų ir kai stebėdavau tėvo veidą, žingsnius ir judesius, kuriais jis dirvon žerdavo auksinius grūdus, tas nuostabus stebūklingas pavelkslas ir šlamesys žemėn byrančių grūdų, mane užburė visam gyvenimui. Ir nieko nuostabesnio, gražesnio nei kilnesnio aš šioj žemėj dar neradau...

Užaugęs ir gyniau ją. Stovėjau poste ties Vilniumi ir Trakais. Saugojau Nemuno krantus ir mieląjį Kauną. Ir štai minios svetimųjų, alkanų ir piktų ėmė veržtis mano gimtojon šalin. Jų buvo tiek daug ir ėjo iš visų pusių, sunkiais šarvais apsikaustę. Trypė jie mano nymylėtos žemės derlingus laukus, laužė ir niekino kryžius pakelėse, degino sodybas, mindė sesučių darželius. Sugriovė jie ir mano visas vaikystėje statytas svajonių pilis, išardė visus į jas vedusius tiltus.

Kai saulė leidosi vakaruose ir virš mano numylėtos žemės laukų klostėsi kiaiki tamsuma, aš ilgesio perverta širdimi stebėjau, kaip baltai virpa ir dreba lapelis tėviškės klevuos ir kaip vaiskiai spindi, tviska žvaigždelė tenai kažkur tai bekraštėj aukštumoj...

ottawa

MIRĖ ADVOKATAS K. TRUSKA

Nesenai iš mūsų tarpo amžinai išsiskyrė Kazimieras Truska, gimęs 1903 m. Kalveliukaime, Veisiejų valsčiuje, Seinų apskrityje.

Aukštesnįjį mokslą ėjo Lazdijuose ir Seinų "Žiburio" gimnazijoje. Teisės mokslus baigė Lietuvos Universitete, Kaune 1930 metais. Taip pat studijavo Zurliche, Šveicarijoje, kur gavo diplomuoto prekybininko laipsnį ir Kanadoje Montrealyje studijavo slavistiką ir 1952 m. gavo magistro laipsnį.

Lietuvą palko 1944 metais ir įsikūrė Kanadoje 1951 m.

Lietuvoje ėjo pareigas: Valstybės Kontrolės Revizoriaus, Kėdainių ir Apskrities Kontrolės Revizoriaus, Varniuose vertėsi notaro praktika ir prasidėjus antrajam pasauliniam karui, vertėsi privačia advokato praktika Kaune. Kanadoje 1954-56 metais profesoriavo Montrealio Universitete.

Spaudoje rašė publicistinius straipsnius - Lietuvoje Tiesiai", "Ryte", "XX Amžiuje" ir kituose laikraščiuose.

Išėjęs į pensiją, gyveno Ottawoje, kur po palyginamai trumpos ligos mirė 1976 metais, liepos 7 dieną.

Palaidotas Anapilio lietuvių kapinėse Mississauga, Ont. V.R.

● Inž. J. Danys buvo išvykęs į Cambridge, Škotiją, tarptautinėn Sniego ir Ledo Mokslų konferencijon, kur skaitė paskaitą. Po to, apie savaitę laiko su specialia technikine komisija važinėjo po Škotijos kalnus.

KRONIKA

montrealis

"SIUNTĖ MANE MOTINĖLĖ"...

Tai yra graži lietuvių l. daina, kai ją dainuojame, bet dar gražesnė, kai jos tonus pagauna skudučiai... Jos ilgesinga melodija vieniems primena savo gimtąją tėvynę, kitiems gi sužadina norą pritarti jai savo balsais. Silvijai Akstinaitei ši daina dar ilgai ilgai liks atmintyje, kaip pirmoji draugė, palydėjusi jos pirmuosius žingsnius į vedybinį gyvenimą...

Rudenėjančią popietę pilna Montrealio Aušros Vartų bažnyčia prisipildė liūdininkais lietuviškų Silvijos Akstinaitės ir Arūno Staškevičiaus sutuoktuvių. Silvijos tėveliui, a.a. Juozui Akstinui, buvusiam žinomam išeivijos aktoriui bei rašytojui mirus, Silvijos mama Nijolė viena išauklėjusi ir užauginusi savo vienturtę dukrelę, patį ją ir palydėjo prie altoriaus. O kadangi jaunoji yra buvusi ilgametė Gintaro ansamblio narė, tai jos kolegos gintariečiai šliūbo metu grojo skudučiais. Gal todėl, dabar kaip niekada anksčiau, taip prasmingai skambėjo melodija "Siuntė mane motinėlė", kai jaunoji mamytės vedama lėtai ir iškilmingai artinosi prie altoriaus.

Jaunųjų palydą sudarė penkios poros pamergių ir

(Nukelta į 8 psl.)

london, ont.

PREMIJOS LONDONO LIETUVIŲ MOKYKLOS MOKINIAMS

Kad paskatintų lietuviškos mokyklos lankymą ir gerą mokymąsi, vienos londoniškių grupės vadovas, kuris prašė smulkiau ją skelbti, Londono Šeštadieninės Mokyklos vadovybei pažadėjo skirti žymesnes piniginės premijas pirmaujantiems mokiniams.

Mokykla su džiaugsmu tai priėmė ir mokyklos geriausius skyrių mokinius atrinks iš metinių vertinimų bei konkurso kelio.

Mielųjų tėvų ir mokinių labai prašome į tai atkreipti dėmesį.

Premijų skyrėjams iš anksto dėkojame už pažadėtas premijas ir dėmesį lietuviškam švietimui!

Mokyklos Vadovybė

PADĖKA

Šią vasarą Lietuvoje mirus mano tėvui

SIMANUI SIMANIŪKŠČIUI,

daugelis mane užjautė asmeniškai ir per spaudą.

Jūsų užuojautos man palengvino pernešti slėgiantį skausmą ir už tai nuoširdžiai visiems dėkoju —

Ričardas Simaniūkštis

Montreal, P.Q.

Ilgamečiui mūsų kuopos nariui
J. JUŠKEVIČIUI - MILLER
mirus, jo liūdinčią žmoną, vaikus, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia —
SLA 123 KUOPA
Montrealyje.

Mūsų Kredito Unijos nariui
A† A Jonui JUŠKEVIČIUI-MILLER
mirus, jo žmonai Petronelei, dukrai Beverly Lun, sūnui Jonui Hamiltone, broliui Kaziui Rochesteryje ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

JONUI JUŠKEVIČIUI - MILLER mirus, jo žmoną Petronelę, sūnų Joną, dukterį Beverly Lun ir jų šeimas nuoširdžiausiai užjaučiame —
Dana ir Juozas Gražiai

Mūsų prieteliui Jonui JUŠKEVIČIUI - MILLER mirus, jo žmoną Petronelę, sūnų Joną, dukterį Beverly ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —
Eugenija, Stasys ir Algis Barauskai

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

V. Bačėnas All Seasons Travel B.D.
2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO
M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Lautinaitis

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRIŠTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA
KALMAITIS JUOZAS KAUNAS
• Medžiaga sukneleems - Crimlene, kostiumams ir svarkams - šimtaprocentine rušis - puse kainos.
• Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnone arba polyester'io — nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnones arba šilkines ir naujausiais piešiniais.
• Megztukai, golfai ir puloveriniai — didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
• Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
• Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) — puse kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.
A.B.C. PARCEL SERVICE 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE — SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT — REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC — BRAKE SERVICE
TUNE-UP — TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., La Salle. — Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
— tel. 366-6237-3894.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE — 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus —
364-1470

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laiko saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

366-7818
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
AURENT DAIGNEAULT
Dodge CHRYSLER Dodge Trucks SALES/SERVICE
LASALLE AUTOMOBILE INC.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, prie Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gaziniu priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

BŪKIME SVETINGI LIETUVIŲ DIENOJE...

LITAS

LITAS PRANEŠA

Montreallo Lietuvių Kredito Unijos LITO Aušros Vartų skyrius sekmadieniais pradės dirbti po Derliaus Šventės savaitgalio, t. y. pradedant spalio mėn. 17 dienos savaitgaliu. Darbo valandos lieka tos pačios - tuoj po 10 val. pamaldų. Nariai, norintieji gauti paskolas, sutvarkyti palikimus ar atliktį kitus daugiau laiko reikalaujančius reikalus, prašomi kreiptis darbo dienomis, o ne sekmadieniais.

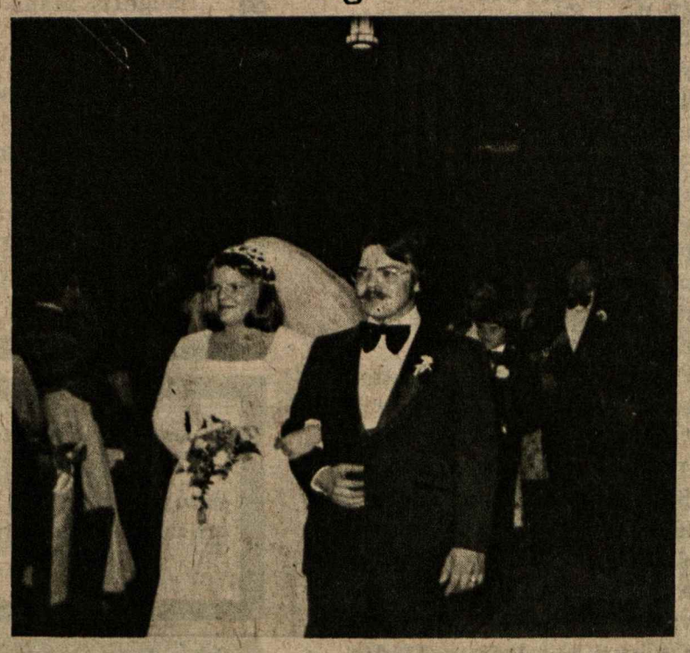

Jaunavedžiai po sutuoktuvių išeina iš bažnyčios

SIUNTĖ MANE MOTINĖLĖ...

(Atkelta iš 7 psl.)

pabrolių: Ramunė Jasaitytė, Alma Drešerienė, Rasa Lukoševičiutė, Daina Sidrytė, Rūta Jaugelytė ir Romas Staškevičius, Petras Drešeris, Vukas Akstinas, Linas Staškevičius ir Vytas Staškevičius.

Šliubo metu Šv. Mišias laikė AV parapijos klebonas J. Kubilius SJ, asistuojant svečiui iš Toronto kun. J. Staškevičiui ir kun. S. Kulbiui SJ. Skudučių muzikai atliekant "Ave Maria", jaunoji padėjo rožių prie Marijos statulos.

Po šliubo jaunieji Silvija ir Arūnas Staškevičiai buvo tėvelių Danutės ir Bronius Staškevičių ir Nijolės Akstinienės sutikti duona ir druska, be to jaunoji buvo perrišta didžiule tautine juosta iš Lietuvos. Ši juosta buvo Silvijai atsiųsta nuo senelių ir dėdės šeimos iš Ukmergės. Joje buvo išaustas didžiausias senelių troškimas: "Ilgiausių metų, laimingų metų".

Vestuvių metu buvo perskaitytos gautos sveikinimo telegramos nuo Silvijos giminių iš Ukmergės, Lietuvos ir Arūno tetos ir dėdienės šeimų iš Lietuvos. Taip pat perskaityti ir sveikinimai nuo giminių, bei draugų, negalėjusių vestuvėse dalyvauti.

Vestuvių iškilmėse dalyvavo ir svečių iš toliau, kaip dr. Sidrys su šeima iš Čikagos, ponai Jasaičiai ir p-lė N. Jasaitytė iš New Yorko, E. ir J. Staškevičiai, R. Puniškaitė-Yaeck su vyru, R. ir J. Lasiai iš Toronto.

Džiugu išleisti į gyvenimą lietuvišką porą, augusią ir brendusią lietuviškoje dvasioje, nes tikimės juos visada turėti savųjų tarpe, juos matyti tęsiant lietuviškas idėjas ir jas įgyvendinant. Taip pat malonu, kad jaunieji išeina į gyvenimą geraijam pasiruošę. Arūnas yra baigęs Loyolos Universitetą ir įgyjęs magistro laipsnį Kanados literatūroje. Šiuo metu jis mokytojauja St. Jean, Que, karjuomenės bazėje. Silvija yra baigusi aukštesniąją mokyklą ir buvusi Lito tarnautoja.

Povestuvinei kelionei jaunieji buvo išvykę į Nassau.

Linkime jaunąjai lietuviškai porai laimingo ir šviesaus gyvenimo ir ateityje būti stipriu lietuvybės ramsčiu mūsų visuomeniniame gyvenime.

Nijolė Bagdžiūnienė

KENTO PROFESORIUS APIE MUS

John Cadzow, Kent State U-to profesorius, Montr. liet. stud. iniciatyva, spalio 16 d., 7:30 v.v. skaitys aktualią paskaitą: Lithuanian Colonial Immigration To North America.

Visi lietuviai, nebuvę ir buvę arba esantys studentai, atvykite pasiklausyti to žymaus profesoriaus žodžių. Tuo paremsite ir mūsų studijuojančio jaunimo kūrybines pastangas.

Paskaita bus skaitoma miesto centre, 3650 McTavish str., Thompson House. Įėjimas: $1,50. Baras ir užkandžiai.

Montreallo Lietuvių Studentų Sąjungos Valdyba

22 - SIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS MONTREALYJE

PROGRAMA

SPALIO 7 d. 7,30 val. vak. SIMPOZIUMAS – ETNINIŲ GRUPIŲ DALYVAVIMAS QUEBEC'O GYVENIME EXPO THEATRE'o patalpose, Cité du Havre

SPALIO 9 d., šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. KREPŠINIO RUNGTYNĖS – Olimpinėj salėj - Centre Claude Robillard, Polyvalent Georges Vanier, 1415 Jarry St., East. Dalyvauja: Hamiltono – "Kovas", Montrealio "Tauras", Rochesterio "Sakalas", Toronto "Aušra" ir "Vytis".

Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJA – Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Sève Street, Montreal, P.Q. Registracijos pradžia 9 val. ryto.

7 val. vakaro, šeštadienį – DIDYSIS BALIUS IR DAILĖS PARODA, – JAMES LYNG HIGH SCHOOL SALĖJE, – 5440 Notre Dame Street West, Montreal, P.Q. Šokiams gros 2 orkestrai: Perkūnas ir Roma.

SPALIO 10 d., sekmadienį – 9,45 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS Šv. Juozapo Bazilikoje – 3800 Queen Mary Rd., Montreal, P.Q.

12 val., sekmadienį – evangelikams (kun. A. Žilinskas) Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance St. Montreal, P.Q.

3 val. p.p. sekmadienį, AKTAS - KONCERTAS – CLAUDE CHAMPAGNE SALĖJE, 220 Vincent-D'Indy Ave. Montreal (Outremont), P.Q. Programą atliks: solistai G. Čapkauskienė ir V. Verikaitis. Deklamatorė R. Lukoševičiūtė, Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas" su sol. R. Strimaičiu, Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai, Tautinių šokių ansambliai – Hamiltono "Gyvataras", Montrealio "Gintaras", Londono "Baltija" ir Toronto "Gintaras".

7 val. vak. sekmadienį JAUNIMO POBŪVIS – ŠOKIAI, Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais Street, Montreal. Gros orkestras Roma.

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR LIETUVIUS SU SVEČIAIS DALYVAUTI.

22-jai Kanados Lietuvių Dienai rengti Komitetas

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL, P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A. S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS — PHARMACISTS
M. CUSSON – R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à-to 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite – Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle
366-9742
365-0505

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

JONAS & COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772, namų 366-7041

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!
PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS
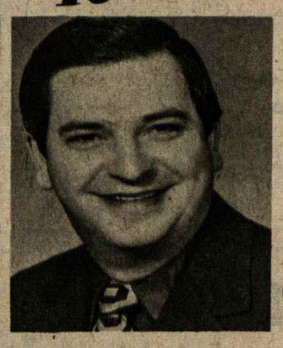
ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE cor. 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Termin. ind. 1 metams	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 2 metams	9.75%	Investacines nuo	11.0%
Termin. ind. 3 metams	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.